

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

7-son (5-jild)
2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 7 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy

kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Норов Шухрат Сувонович</i> МОЛОДЁЖНЫЕ ОРГАНИЗАЦИИ В ИНТЕГРАЦИИ СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ НА ПРИМЕРЕ ЗАРАФШАНСКОГО ОАЗИСА	9-14
<i>Nazirxo'jayev Muhammadalixo'ja Qosimxo'jayevich</i> 1945-1950-YILLARDA ANDIJON VA FARG'ONA VILOYATLARIDA HARBIY ASIRLARINING QURILISH VA XALQ XO'JALIGI ISHLARIGA JALB ETILISHI TARIXIDAN	15-22
<i>Xujaniyazov Uktam Eshbaevich</i> QORAQALPOG'ISTON DAVRIY MATBUOTINING MUSTAQILLIK YILLARIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI (1991-2018).....	23-27
<i>Toirjonova Ruxsora Shaxobiddinovna</i> SOVET DAVRIDA VAQF MULKLARI TAQDIRI VA DINIY MUASSASALARGA BO'LGAN MUNOSABAT	28-31
<i>Aytmuratova Janilsin, Quvvatova Charos</i> THE ROLE OF THE JADIDS IN THE DEVELOPMENT OF NATIONAL PUBLIC EDUCATION, LITERATURE, AND ART	32-36
<i>Rahimova Zeboxon O'ktam qizi</i> XORAZM HUDUDIDAGI TARIXIY QAL'ALAR REKONSTRUKSIYASIDA 3D MODELLASHTIRISH TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	37-42
<i>Aytmuratov Jalgas, Doshniyazov Raxat</i> QORAQALPOG'ISTON SAN'ATINING TARAQQIYOTIDA TASVIRIY SAN'ATNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH MANBALARI	43-49

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Raximbayev Akmal Azatboyevich</i> O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA SANOATNI RIVOJLANISHI VA AGLOMERATSIYALARNI SHAKLLANISH JARAYONLARI	50-57
<i>Amonov Mehridin Oromiddinovich</i> TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BOSHQARISHDAGI RAHBARLIK USLUBLARI	58-63
<i>Shukurov Ikrom Abdurashitovich</i> TURIZM SOHASINING RIVOJLANISHIDA TURISTIK FIRMA VA TASHKILOTLAR TOMONIDAN SOTILGAN SAYYOHLIK YO'LLANMALARINING TA'SIRINI TAHLIL ETISH	64-69

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Karimbayeva Salomatxon, Mirzaxmedov Abdurashid</i> IJTIMOIY TOLERANTLIKKKA TA'RIF	70-74
<i>Qayumova Aziza Toshmuradovna</i> IBN XALDUN IQLIMLAR NAZARIYASINING IJTIMOIIY-FALSAFIY TAHLILI.....	75-78
<i>Bekpo'latov Ulug'bek Rahmatulla o'g'li</i> SIMMETRIYA VA ASIMMETRIYA BIRLIGI KONTEKSTIDA "O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASIDAGI G'OYALARNING IJTIMOIIY FALSAFIY TAHLILI	79-85

<i>Kubatov Shahobjon</i> 2016-2024-YILLARDA O'ZBEK JAMIYATI TAFAKKURIDA DAVLATNING IJTIMOIIY FUNKSIYALARI TAHLILI	86-96
<i>Abduraxmonov Is'haq, Jurayeva Rayxona</i> YOSHLARDA AXBOROT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING METODOLOGIK MUAMMOLARI	97-100
<i>Raximova Yulduz Dilmurod qizi</i> ISLOM FALSAFASIDA INSON TALQINI	101-104
<i>Achilov Firdavs Nasritdin o'g'li</i> YANGI O'ZBEKISTON YOSHLARI MA'NAVIIY QIYOFASINI YUKSALTIRISHDA MAHMUDXO'JA BEHBUDIY TA'LIMOTINING AHAMIYATI	105-108
<i>Mansurov Abdulaziz Akbarjonovich</i> DEMOGRAFIK JARAYONLAR, MIGRATSIYA VA URBANIZATSIYANING MADANIYATLARARO DIALOGGA TA'SIRI.....	109-113
<i>Хамдамов Бехзод Хабибович</i> ФИЛОСОФИЯ ЛИЧНОСТИ И СУДЬБЫ В «БОБУРНАМЕ»	114-118

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Mamadaliyeva Naibaxon, Mamadaliyeva Odinaxon</i> DAVLAT TILIDA SIFAT VA SERTIFIKATLASH ATAMALARI IZOHLI LUG'ATINI YARATISH ZARURATI	119-125
<i>Алиева Эльвина, Расулова Дилбар</i> ИЗУЧЕНИЕ КОНВЕРГЕНЦИИ ЯЗЫКОВЫХ СРЕДСТВ НА МАТЕРИАЛЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПРОЗАИЧЕСКОГО ТЕКСТА	126-134
<i>Eshboyev Qahramon Bakir o'g'li</i> LEKSIKOGRAFIYADA DARAJALANISH QONUNIYATINING ILMIY-AMALIY AHAMIYATI	135-144
<i>Qodirova Barno Ibragimovna</i> O'ZBEK FILOLOGIK TERMINOLOGIYASIDA -IZM QO'SHIMCHASINING ETIMOLOGIK VA MORFOLOGIK TAHLILI	145-149
<i>Tursinbaev Ilham Po'latbay o'g'li</i> BOLALAR ADABIYOTIDA POEMANING JANRIY XUSUSIYATLARI	150-154
<i>Abdurahmonova Farangiz, Xudoymurodova Xurriyat</i> "SAG'RI TERI TILSIMI" FALSAFIY ROMANIDA BOSH QAHRAMON TAQDIRINING BADIY TALQINI	155-158

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Yunusov Xaydarali Muratovich</i> YEVROPA ITTIFOQI HUQUQINING ASOSIY PRINSIPLARI	159-168
<i>Zokirov Sherzod</i> O'ZBEK XONLIKLARIDA INSON HUQUQLARINING TA'MINLANISHI: FUQAROLAR MUHOJIRATLARI BILAN ISHLASH VA U BO'YICHA NAZORATNI AMALGA OSHIRISH MISOLIDA	169-176
<i>Жураев Шерзод Юлдашевич</i> ПРИМЕНЕНИЯ ПРИНЦИПА ЗАЩИТЫ ДОВЕРИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	177-185

<i>Maxamatov Maxmud Maxamataminovich</i> INSON HUQUQLARIDAN CHEKINISHNI XALQARO STANDARTLARDA TARTIBGA SOLINISHI	186-192
<i>Мадаминова Дилафруз, Авазбекова Диёрахон</i> СОПРИКОСНОВЕНИЕ ИСЛАМСКИХ И МЕЖДУНАРОДНЫХ НОРМ В ВОПРОСАХ РОДИТЕЛЬСКИХ ПРАВ И ОПЕКИ НАД РЕБЁНКОМ	193-202
<i>Qudratillayev Jaxongir Zokirjon o'g'li</i> INTERNETDAN FOYDALANISH HUQUQINING TARKIBIY QISMI	203-209
<i>Мукумов Бобур Мелибой угли</i> ОЦЕНКА РЕГУЛИРУЮЩЕГО ВОЗДЕЙСТВИЯ И ОБЩЕСТВЕННАЯ ЭКСПЕРТИЗА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ГОСУДАРСТВА, БИЗНЕСА И ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА	210-214
<i>Mamatmurodov Farrux Farxod o'g'li</i> FUNDAMENTAL DIFFERENCES AND ANALYSIS OF THE ORGANIZING PRINCIPLES OF ISLAMIC FINANCE AND TRADITIONAL FINANCE. IN THE EXAMPLE OF ISLAMIC BANKS AND TRADITIONAL BANKS	215-222
<i>Yarlakabov Sherali</i> ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA KADRLAR BILAN ISHLASH HUQUQIY ASOSLARINING NAZARIY JIHATLARI	223-228
<i>Боймурзаев Жасурбек Бахтиярович</i> ЗНАЧЕНИЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОПЕРАТИВНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ В БОРЬБЕ С НАРКОТИКАМИ И НАПРАВЛЕНИЯ ЕГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ	229-234
<i>Xadjiyev Azizbek Kadambayevich</i> “IJTIMOIY ADOLAT” TUSHUNCHASI, MAZMUNI VA TARKIBI VA XALQARO QONUNCHILIK Hujjatlarida tutgan o'rni	235-240
<i>Abulxayrov Rustamxon Ibodullayevich</i> PORTLASHDAN KEYIN KO'ZDAN Kechirish davomida olingan ASHYOVIY DALILLAR BO'YICHA TAYINLANADIGAN PORTLASH-TEKNIK VA PORTLOVCHI MODDALAR EKSPERTIZALARI HAL ETADIGAN MASALALAR	241-249
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Jumaniyozova Muhaiyo Tojiyevna</i> IJTIMOIY-GUMANITAR YO'NALISH PEDAGOGLARI KREATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI.....	250-256
<i>Menglikulov Xayrulla Aliqulovich</i> OLIY O'QUV YURTIDA JISMONIY TARBIYANING TASHKILIIY SHAKLLARI	257-263
<i>Jurayeva Balxiya Farxod qizi</i> ROBOTOTEXNIKA DARSLARIDA STEAM – TA'LIM YONDASHUVINING AHAMIYATI	264-270
<i>Nasritdinova Madina Nurullayevna</i> ARTPEDAGOGIK YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK PEDAGOGLARNING BADIIY-IJODIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHGA DOIR TAJRIBA-SINOV ISHLARI NATIJALARI TAHLILI VA SAMARADORLIK DARAJASI	271-275
<i>Charshanbiyev Namaz Maxmatmurodovich</i> KASBIY TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUV JARAYONINI RAQAMLI TA'LIM PLATFORMALAR ASOSIDA TASHKIL ETISH METODIKASI	276-281

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI – PEDAGOGICAL SCIENCE**Received:** 16 June 2025**Accepted:** 5 July 2025**Published:** 15 July 2025*Article / Original Paper***DIDACTIC OPPORTUNITIES FOR THE DEVELOPMENT OF CREATIVE
COMPETENCE OF EDUCATORS OF THE SOCIO-HUMANITARIAN DIRECTION****Jumaniyozova Muhaiyo Tojiyevna,**
doctor of Pedagogical Sciences (DSc)
Uzbekistan State University of world languages**Abstract.** This article will talk about the problems of organizing the continuous education of pedagogical personnel, creative thinking.**Keywords:** skills development, creativity, education.**IJTIMOYIY-GUMANITAR YO'NALISH PEDAGOGLARI KREATIV
KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI****Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna,**
pedagogika fanlari doktori (DSc)
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti
E-mail: m.jumaniyozova@uzswlu.uz**Annotatsiya.** Ushbu maqolada pedagog kadrlarning uzluksiz ta'lim olishini tashkil etish muammolari, kreativ fikrlash haqida so'z yuritiladi.**Kalit so'zlar:** malaka oshirish, kreativlik, ta'lim.DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I7Y2025N37>

Pedagog kadrlarning uzluksiz ta'lim olishini tashkil etish muammolariga butun dunyoda katta e'tibor bilan qaraladi. Katta yoshlilarni butun umr davomida o'qitish va ularga ta'lim berish ta'limning jamiyat hayotida va mehnat faoliyatida katta yoshdagilarning ishtirok etishini ta'minlashga qaratilgan barcha shakllarini, shuningdek, rasmiy, norasmiy va informal o'qitish jarayonlarining butun majmuini qamrab oladi.

Yevropaning rivojlangan davlatlarida katta yoshlilar ta'limining asosiy xususiyati mutaxassislarning o'z-o'zini rivojlashtirishiga va mustaqil kasbiy rivojlanishga yo'nalganligida bo'lib, bu davlatlarda mustaqil malaka oshirish, masofaviy ta'lim, aralash ta'lim, ochiq ta'lim resurslari vositasida har qanday soha mutaxassisi o'z ustida mustaqil ishlashni tashkil etishi uchun tegishli shart-sharoitlar va metodik ta'minot yaratilganligini qayd etish lozim.

O'zbekistonda ham ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotiga o'tishni tezlashtirishga yordam beruvchi asosiy omillardan biri ta'lim sifatini oshirish hisoblanadi, chunki davlatning innovatsion rivojlanish salohiyati raqobatbardosh kadrlarga bo'lgan ehtiyojni va talabni kuchayishiga olib keldi.

Mamlakatimizda katta yoshlilar ta'limini tashkil etish, malakasini oshirishning huquqiy asosi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunning 13-moddasida belgilangan, unga ko'ra "kadrlar malakasini oshirish kasbiy bilim, malaka va ko'nikmalarning chuqurlashtirilishi hamda yangilab borilishini ta'minlaydi, kadrlarning toifasi, darajasi, razryadi va lavozimi oshishiga xizmat qiladi. Kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish shakllari va muddatlari tegishli davlat ta'lim talablari bilan belgilanadi", – deyilgan [8]. Qonunning 15-moddasida "katta yoshdagilarni o'qitish va ularga ta'lim berish"ning ta'lim olish shakli sifatida belgilanishi ta'lim tizimi oldidagi muammolarni hal etish uchun yangi axborotni o'zlashtiradigan va egallangan bilimlarni mustaqil baholashga qodir bo'lgan, zarur qarorlar qabul qiladigan innovator o'qituvchilarni kasbiy rivojlantirish imkoniyatini yaratadi.

Mamlakatimizda malaka oshirish tizimini takomillashtirish va o'qituvchilarni kasbiy kompetentligini rivojlantirish metodologiyasi, kasbiy o'z-o'zini rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlari, andragogik tamoyillari va texnologiyalari, kattalar ta'limini tashkil etishning konseptual masalalari R.X.Djurayev, J.Yo'ldoshev, N.Muslimov, O.Musurmanova, X.Ibragimov, Sh.Q.Mardonov, A.A.Xalikov, D.I.Yunusova, O.A.Qo'ysinov, A.D.Asqarov, A.S.Djurayev, S.Yu.Maxmudov, M.T.Mirsoliyeva, M.A.Yuldashev, G.Ibragimova F.Zokirova, Sh.Pozilova, A.R.Aripdjanova, M.J.Shodiyevalarning ilmiy ishlarida tadqiq etilgan.

Tadqiqot muammosiga oid me'yoriy hujjatlar, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy sharoitlar, texnologik yutuqlar va postindustrial iqtisodiyotga o'tish tezligining o'zgarishi; ta'lim sohasidagi xalqaro tajribalar, jamiyat ehtiyoji hamda ta'lim oluvchilarning ta'limga bo'lgan ehtiyojini o'zgarishi; o'qitishning zamonaviy texnologiyalari takomillashuvi; davlat buyurtmasi asosida o'qituvchiga qo'yilgan kasbiy talablarning o'zgarishi; DTS va o'quv dasturlarining optimallashtirilishi va modernizatsiya qilinishi; oliy ta'limda o'qitishning kredit-modul tizimiga o'tilishi, oliy ta'lim muassasalariga moliyaviy mustaqillik berilishi bilan bog'liq holda pedagog kadrlarning shaxsiy va kasbiy kompetentlik darajasini, oliy ta'lim tizimi oldiga qo'yilgan vazifalarni bajarishda qaratilgan kreativ, o'ziga xos yangicha yondashuvini shakllantirishni talab etmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4884-sonli Qarorida ta'lim tizimlari hamda ilm-fan sohasi o'rtasida yaqin hamkorlik va integratsiyani, ta'limning uzviyligi va uzluksizligini ta'minlash maqsadida "pedagog kadrlarning kasbiy mahorati va faoliyat samaradorligini muntazam oshirib borish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish, malaka oshirish tizimini hayot davomida o'qish tamoyili asosida takomillashtirib borish" vazifasi belgilab berilgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdagi "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-sonli Farmoniga asosan oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasbiy bilimi, ko'nikmalari va mahoratini uzluksiz yangilab borish mexanizmlari, qayta tayyorlash va malaka oshirishning zamonaviy talablariga muvofiq oliy ta'lim sifatini ta'minlash uchun zarur darajada kasbiy tayyorgarlikni oshirishga qaratilgan bevosita hamda kasbiy faoliyatga aloqador bilvosita shakllari amaliyotga joriy etilmoqda.

Oliy ta'lim tizimida qayta tayyorlash va malaka oshirishning maqsadi pedagog xodimlarning ijodiy imkoniyatlarini shakllantirish, ilmiy saviyasini rivojlantirish, dunyoqarashini kengaytirish hamda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishdan iborat

ekanligini hisobga olgan holda, biz tadqiqot jarayonida yangidan joriy etilgan uzluksiz malaka oshirish tizimining didaktik imkoniyatlarini tahlil qilishni vazifa sifatida belgilagan edik. Uzluksiz malaka oshirish tizimining didaktik xususiyatlari va pedagog kadrlarning kreativ kompetentligini rivojlantirish imkoniyatlarini tahlil qilishda quyidagilarga e'tibor qaratdik:

- 1) pedagog kadrlarning o'quv-metodik va ilmiy-pedagogik faoliyati natijalarini inobatga oladigan, ularga muntazam ravishda kasbiy o'zi-o'zini rivojlantirib borish imkoniyatini beruvchi uzluksiz malaka oshirish tizimini amaliyotga joriy etilgan tashkiliy tuzilmasi xususiyatlari;
- 2) uzluksiz malaka oshirish shakllari va bevosita malaka oshirish kurslarida ta'lim mazmunini tanlashning didaktik tamoyillari xususiyatlari;
- 3) uzluksiz malaka oshirish jarayonida kreativ kompetentlikni rivojlantirish bosqichlari, malaka oshirishning rasmiy, norasmiy va informal shakllari uzluksizligi mohiyati va ularning didaktik tizimi xususiyatlari o'rganildi. "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish jarayonlarini tashkil etish tartibi to'g'risida"gi Nizomga asosan rahbar va pedagog kadrlarning o'quv-metodik va ilmiy-pedagogik faoliyati natijalarini inobatga oladigan, ularga muntazam ravishda kasbiy o'z-o'zini rivojlantirib borish imkoniyatini beruvchi **uzluksiz malaka oshirish tizimini amaliyotga joriy etilgan tashkiliy tuzilmasi** (2.1-rasmga qarang) asosiy xususiyati quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- davlat-jamiat xususiyati;
- uzluksiz ta'limning ichki tuzilmalari bilan uzviy bog'liqligi;
- kattalar ta'limi (andragogika) asosidagi nazariyaga yo'nalganligi;
- ta'lim xizmatlari bozorini shakllanganligi;
- boshqaruvning turli shakllari rivojlanishi (qonunchilik, boshqaruvchilik, iqtisodiy);
- maxsus tayyorlangan pedagog kadrlar, jumladan maslahatchilar, boshqaruvchilar, tyutorlar, ta'limning o'rgatuvchi dasturiy vositalari.

Tashkiliy tuzilmaga mos ravishda tegishli axborot-metodik va tashkiliy-texnik baza mavjud bo'lgan taqdirda qayta tayyorlash va malaka oshirish o'quv kurslarida masofadan o'qitish usullari qo'llanilishi belgilab qo'yilgan va davlat talablari yangilangan.

"Davlat ta'lim talablari – ta'limning tuzilmasiga, mazmuniga va uni amalga oshirish shart-sharoitlariga, shuningdek, ta'lim oluvchilarning jismoniy, shaxsiy, intellektual, ilmiy hamda kasbiy sifatlariga qo'yiladigan majburiy talablardir.

Uzluksiz malaka oshirish tizimi – rahbar va pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini zamonaviy talablar bilan uyg'unlashtirish, muntazam ravishda rivojlantirib borish imkoniyatini beruvchi ko'p bosqichli tizim.

Masofaviy malaka oshirish – ishlab chiqarishdan ajralmagan holdagi masofadan o'qitish ta'lim usullari orqali malaka oshirishning onlayn (videoma'ruzalar, maslahatlar, nazorat turlarini masofadan turib real vaqt rejimida o'tkazish) va offlayn (masofaviy ta'lim tizimidagi tegishli o'quv-metodik resurslarni mustaqil ravishda o'zlashtirish) shakli" [8].

Mustaqil malaka oshirish – ta'lim darajasi va sifatiga qo'yiladigan Davlat ta'lim talablariga muvofiq yangi bilimlar, malaka va ko'nikmalarni rahbar va pedagog kadrlar tomonidan mustaqil o'zlashtirish, o'zini-o'zi kasbiy rivojlantirish shakli;

Muqobil malaka oshirish – mustaqil malaka oshirish shakllaridan foydalanib, rahbar va pedagog kadrlarning individual kasbiy mahorat natijalari tasdig'ini amaldagi bevosita malaka oshirish shakllariga tenglashtirilgan shakli.

Elektron portfolio – rahbar va pedagog kadrlarning kasbiy faoliyat natijalarini baholashga qaratilgan o'quv-metodik, ilmiy-tadqiqot va ijodiy ish materiallarni qamrab oluvchi elektron resurslar majmuasi.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kurslarida o'qish tegishli vazirliklar va idoralar bilan kelishgan holda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tasdiqlangan qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi o'quv rejasining namunaviy tuzilmasi asosida ishlab chiqilgan 288 soat hajmdagi o'quv dasturlari bo'yicha amalga oshiriladi. Bunda, o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan holda mutaxassislik bo'yicha mustaqil malaka oshirish, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajralgan holda amalga oshiriladi.

Bevosita malaka oshirish shaklida o'quv jarayonini tashkil etish tegishli yo'nalishlar bo'yicha tasdiqlangan malaka talablari, o'quv rejalari va dasturlar, mashg'ulotlar jadvali bilan tartibga solinadi.

Gumanitar yo'nalish va ijtimoiy-gumanitar fanlar bloki pedagoglarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha ta'lim dasturlari mazmuniga kasblar va lavozimlarga bo'lgan kasbiy malaka talablariga muvofiqlik; davlat maktabgacha tarbiya talablariga, umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlariga nisbatan izchillik; zamonaviy pedagogik texnologiyalar va o'qitish vositalariga yo'naltirilganlik; dasturlar mazmunini qayta tayyorlash va malaka oshirishning belgilangan turlari va shakllariga muvofiqligi kabi bazaviy talablar qo'yilgan.

Oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablar asosida quyidagilarga yo'naltirilgan:

oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining kasbiy mahoratini muntazam oshirish asosida ularning ilmiy va amaliy tadqiqotlar, texnologik taraqqiyot hamda o'qitilayotgan fanlar bo'yicha innovatsiyalar, shuningdek, o'quv jarayonini tashkil etishning zamonaviy uslublariga oid ko'nikmalarini rivojlantirish;

oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarida butun jahon Internet axborot tarmog'i, multimedia tizimlari va masofadan o'qitish usullaridan foydalangan holda, ilg'or pedagogika, axborot-kommunikatsiya va innovatsion texnologiyalarni egallash, ularni o'quv jarayoniga faol tatbiq etish ko'nikmalarini rivojlantirish;

oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining chet tilini amaliy o'zlashtirish darajasini oshirish va undan o'z kasbiy mahoratini, pedagogik va ilmiy faoliyatini muttasil oshirib borish uchun keng foydalanish;

malaka oshirishning bilvosita shakllarini amaliyotga to'liq joriy etish, pedagog kadrlarning ilmiy va ilmiy-pedagogik faoliyati natijalarini inobatga oladigan, tabaqalashtirilgan uzluksiz malaka oshirish jarayonlarini rivojlantirish asosida malaka oshirishning muqobil shakllarini joriy etish.

Ijtimoiy-gumanitar fanlar pedagog kadrlariga qo'yiladigan malaka talablari yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari, oliy ta'limning normativ-huquqiy asoslari, pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar, ilmiy va

innovatsion faoliyatni rivojlantirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari, pedagogning mahorati va kreativligi, mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi modullari doirasida belgilangan.

Malaka oshirish kurslarida ta'lim mazmunini shakllantirish quyidagi didaktik talablarga javob berishi lozim:

ta'lim mazmunini jamiyat, fan, madaniyat va shaxsga muvofiqligi tamoyili. Malaka oshirish ta'limi mazmunini kurs kontingentining bilim, ko'nikma va malakalari, kompetensiyalari darajasidan kelib chiqib shakllantirish maqsadga muvofiq. Ya'ni andragogik ta'limning didaktik tamoyillari: ishtirokchiga yo'naltirilganlik, tajribaga yo'naltirilganlik, hayot tarziga yo'naltirilganlikka ko'proq e'tibor qaratish, shuningdek, jamiyat, madaniyat va shaxs imkoniyatlari rivojlanishining zamonaviy darajasini aks ettiruvchi bilim, ko'nikma, malakalar va kompetensiyalar ta'lim mazmuniga kiritilishi lozim;

o'qitishning muayyan protsessual jihatlarining yagonaligi tamoyili. Bunga ko'ra ta'lim mazmunini shakllantirishda andragogik ta'limning rasmiy, norasmiy va informal konsepsiyalari hamda o'quv jarayonining aniq xususiyatlari, uning tamoyillari, amalga oshirish texnologiyalari va o'zlashtirish darajalari birligi hisobga olinishi kerak;

turli sathlardagi ta'lim mazmuni tuzilmasining yagonaligi tamoyili. Bunda nazariy bilimlar, o'quv modullari, o'quv materiallari mazmuni, ta'lim oluvchining shaxsi kabi qismlarni o'zaro muvofiqlashtirishni taqozo qiladi;

ta'lim mazmunini insonparvarlashtirish tamoyili. Bu tamoyil ta'lim dasturlari doirasida kompetensiyani egallashga qaratilgan ta'lim maqsadlari shaxsning umuminsoniy madaniyati, uning ma'naviy ehtiyoji va qobiliyatlari faol ijodiy va amaliy o'zlashtirilishi va rivojlantirilishiga shart-sharoit yaratishi kerak;

ta'lim mazmunining asoslanganligi tamoyili. Har bir fan yoki modul mazmuni gumanitar va tabiiy-ilmiy bilimlarni integratsiyalash, uzviylik va fanlararo aloqalarda turli nazariyalar tamoyillari va o'qish asoslari, konstruktivizm, fenomenologik anglash nazariyasi, transformativ o'qish, bixeviorizm, neyrobiologik o'qish nazariyasiga asoslanishi lozim;

ta'lim mazmuni asosiy komponentlarining shaxs ichki (tayanch) madaniyati tuzilmasiga muvofiqligi tamoyili. Andragogikada "ustoz-shogird" munosabatlari, turli yoshdagilarning o'qish qobiliyatini o'zgarishi, o'qish turlari: kognitiv o'qish, emotsional o'qish, tajriba asosidagi o'qish, ta'limda motivatsiya, malaka oshirish psixologiyasi, chegaralangan sharoitlar, xarajatlar, vaqt, joy, gender xususiyatlar hisobga olinishi lozim;

evtagogik yondashuv asosida ta'limni shaxsning o'z-o'zini kasbiy va shaxsiy rivojlantirishga yo'naltirish, ijodiy rivojlanib boruvchi ta'lim konsepsiyasiga asoslanganlik tamoyili. Evtagogikada oliy ma'lumotdan keyingi ta'lim shakllari va ta'lim mazmuni shaxsning o'z-o'zini anglashi va o'z-o'zini rivojlantirishning ichki ehtiyojlaridan kelib chiqib amalga oshirilishiga, nimani, qachon va qaerda o'qishini erkin tanlashi tamoyiliga asoslanadi.

Ma'lumki, didaktik tizim-o'qitishning maqsadlari, mazmuni, shakllari, usullari va vositalarining tartibli to'plami sifatida tushunilib, uning asosini ta'lim faoliyati tashkil etadi. Ta'lim faoliyati esa inson tomonidan butun hayot davomida amalga oshiriladigan faoliyat hisoblanadi.

Har qanday didaktik tizim quyidagi elementlarni o'z ichiga oladi: ta'lim (o'qitish)ning maqsadi va vazifalari; ta'lim mazmuni; ta'lim usullari va vositalari; ta'limni tashkil etish

shakllari; o'quv natijalari. Uzluksiz malaka oshirish jarayoni ham o'ziga xos didaktik tizimni amalga oshiradi.

Pedagoglarni davriy emas, balki doimiy ravishda uzluksiz o'qitib borish, malaka oshirishni kasbiy ehtiyojdan kelib chiqib tashkil etish maqsadga muvofiqligini hisobga olgan holda, ijtimoiy-gumanitar yo'nalish pedagoglari kreativ kompetentligini uzluksiz kasbiy rivojlantirish (continuous professional development), o'zini-o'zi rivojlantirish (self-development), bajarish orqali o'rganish (learning by doing) muhitini yaratish asosida amalga oshirish mumkin bo'ladi.

Professor N.A.Muslimov o'z-o'zini rivojlantirish, o'z-o'zini boshqarish, mustaqil kasbiy rivojlanish, bajarish orqali o'rganishning uchta darajasini va ularning "kuchli", "zaif" tomonlari hamda "muvozanatlash" ning xususiyatlarini ajratib beradi. Bular:

- 1) "tezkor" daraja – "kuchli" tomoni modellashtirish jarayonlari, dasturlashtirish, o'zini tutish dasturlari hamda o'quv harakatlarini detallashtirish, ularni qayta qurishning moslashuvchanligi bilan xarakterlansa, "zaif" tomonlari rejalashtirish va dasturlashdagi tushunmovchiliklar, kamchiliklar, o'quv maqsadlarini kam anglanishi hamda turg'un emasligi bilan izohlanadi. "Muvozanatlash" o'quv vazifalari va o'quv faoliyatiga oson kirishib ketish, unda oson yo'nalish olish, ta'lim beruvchi talablari va shartlariga oson moslashishga o'rgatish orqali amalga oshiriladi;
- 2) "avtonom" daraja-"kuchli" tomoni rejalashtirishning yuqori darajada rivojlanganligi, natijalarni baholash bilan xarakterlansa, "zaif" tomonlari natijalarni rejalashtirish va baholash jarayonlarining yetarli emasligi, o'quv jarayonlarida yo'nalish olishning tezkor emasligi, rejalashtirishning tizimli emasligi bilan xarakterlanadi. "Muvozanatlash" o'quv jarayonida o'quv vaziyatlarini oldindan rejalashtirilishi, o'ylab chiqilishi, doimiy nazorat va tuzatish kiritish asosida amalga oshiriladi;
- 3) "turg'un" daraja-"kuchli" tomoni rejalashtirish hamda baholash jarayonlarining yuqori darajada rivojlanganligi bilan farq qilsa, "zaif" tomonlari modellashtirishda ko'rinadi. "Muvozanatlash" o'quv faoliyatini doimiy nazorat qilish va tuzatib borish orqali amalga oshiriladi.

Uzluksiz malaka oshirish jarayonida pedagoglarning kreativ kompetentligini takomillashtirish uchun ta'lim oluvchi-tinglovchilarda ijodiy mustaqillikni rivojlantirish, pedagogik faoliyatda muammolarni yechish algoritmini loyihalashga o'rgatish, kreativlikning ahamiyati va qimmatini tushuntirish, ijodiy mustaqillikni rivojlantirish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratish, kasbiy tayyorgarlik jarayonida ijobiy hissiy kayfiyat, ma'naviy sog'lom muhit, kasbiy imkoniyatlar va ichki motivatsiya o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ta'minlash kerak.

Pedagogning kreativ kompetentligini rivojlantirishda ichki motivatsiya (bajarilayotgan topshiriq yoki ish natijasi uchun mas'uliyatni his qilish, mehnatsevarlik, o'z ishi natijasidan qoniqish, o'zining qadriyatlariga tayanish, bajarayotgan ishga bo'lgan ishonch, ichki intuitsiyaning rivojlanganligi) va tashqi motivatsiya (insonni o'z ishida erishgan muvaffaqiyatlarini boshqa odamlar tomonidan e'tirof etilishini istashi, shaxsiy fazilatlar, layoqati va qadriyatlarining o'zga kishilar yoki uning uchun ahamiyati bo'lgan guruh tomonidan tan olinishiga erishish istagi), vositali motivatsiya (maosh, mukofot, tashakkurnoma va boshqalar bilan taqdirlanish istagi), ilg'or tajribalarni o'rganish uchun shart-sharoit mavjudligi, raqamli texnologiyalar sharoitida gumanitar fanlarni o'qitish malakasiga egaligi kabi ko'plab omillar ta'sir etishi mumkin.

Yuqorida qayd etilgan fikrlardan kelib chiqilsa, bevosita malaka oshirish kurslari o'quv rejasiga mutaxassislik fanlari doirasida tinglovchilar o'z ehtiyojlaridan kelib chiqib tanlashi mumkin bo'lgan tanlov modullari kiritilishi va dasturlar variativ bo'lishi lozim.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Нафиева А.Г. Креативная компетентность педагога: теоретический аспект // Молодежь и наука: реальность и будущее: Материалы III международной научно-практической конференции. – Невинномысск: НИЭУП, 2010. Т. I: Культурология. Педагогика. – 315 с.
2. Зубов В.П. Аристотель: Человек. Наука. Судьба наследия. – 2-изд. – М.: УРСС, 2000. – 368 с.
3. Ibragimov X.I., Quronov M.Q. Umumiy pedagogika: Darslik. – Toshkent: SAHHOF, 2023. – 416 b.
4. Ibragimova G. Interfaol o'qitish metodlari va texnologiyalari asosida talabalarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish: Ped. bo'yicha fals. d-ri (PhD) ... dis. Avtoref. – T., 2007. – 24 b.
5. Inamova N. Bo'lajak tarbiyachilarni mustaqil ta'lim jarayonida kreativ sifatlarini rivojlantirish metodikasi: Ped. bo'yicha fals. d-ri (PhD) ... dis. Avtoref. – Toshkent, 2023. – 43 b.
6. Innazarov M.A. Malaka oshirish tizimida pedagog kadrlar kasbiy kompetentligini tashxislash texnologiyalarini takomillashtirish: Ped. bo'yicha fals. d-i (PhD) ... dis. Avtoref. – Toshkent, 2020. – 224 b.
7. Ильин Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности. – СПб.: Питер, 2009. – 434 с.
8. Исянов Р.Г. Кластерный подход в формировании модульной компетентности преподавателей высших образовательных учреждений. – Ташкент: ТГПУ, 2014. – 69 с.
9. Игнатович Е.В. Хьютагогика как зарубежная концепция самостоятельного обучения // Непрерывное образование: XXI век. 2013. Вып. 3: <https://blog.bitobe.ru/article/khyutagogika-evtagogika/>.
10. Yo'ldoshev J.G., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiya asoslari. – T.: RTM, 2004. – 104 b.
11. Yuldashev M.A. Xalq ta'limi xodimlarining malakasini oshirishda ta'lim sifati menejmentini takomillashtirish: Ped. fanl. d-ri ... Dis. – T., 2016. – 309 b.
12. Yunusova D.I. Bo'lajak matematika o'qituvchisini innovatsion faoliyatga tayyorlash nazariyasi va amaliyoti: Ped. fanl. d-ri ... dis. Avtoref. – T., 2012. – 46 b.
13. Kadirov X.Sh. Bo'lajak kasb ta'limi o'qituvchilarida mediakompetenlikni rivojlantirish texnologiyasi: Ped. fanl. d-ri ... dis. Avtoref. – T., 2020. – 47 b.
14. Kaldibekova B., Xodjaev B. Pedagogik aksiologiya. – Toshkent: A.Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxona nashriyoti, 2009. – 80 b.
15. Karimov K.A. Pedagog kadrlar malakasini oshirish tizimida axborot ta'lim muhitini tizimi (kasb-hunar ta'limi tizimi kadrlar malakasini oshirish misolida): Ped. bo'yicha fals. d-ri (PhD) ... Dis. – T., 2018. – 224 b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).